

Министарка рударства и енергетике Дубравка Ћедовић Хандановић рекла је за РТС да ситуација остаје изазовна када је водостај Дунава у питању, наводећи да је током целог маја, јуна и јула забележена најнижа производња на Ћердапу откако је ова хидроелектрана пуштена у рад. Апеловала је на грађане да штеде струју.

Тропске врелине угрожавају снабдевање струјом у читавој Европи, најтеже у Мађарској и Румунији, које због мањка воде из Дунава за хлађење реактора морају да гасе нуклеарке. И Србија у хидроелектрани Ћердап смањује производњу.

Ситуација остаје изазовна

Министарка рударства и енергетике Дубравка Ћедовић Хандановић рекла је за РТС да ситуација остаје изазовна када је водостај Дунава у питању, наводећи да је током целог маја, јуна и јула забележена најнижа производња на Ћердапу откако је ова хидроелектрана пуштена у рад.

"Ђердап један је на 20 одсто производње, Ђердап два на 30. Дотоци су најнижи, односно 1.500 кубика у секунди", навела је Ђедовић Хандановић.

Додала је да су дотоци били на том нивоу последњи пут 2003, а пре тога 1985. године.

"То све говори о једној ванредној ситуацији која апсолутно мора да се прати и да остану сви запослени у енергетском сектору посвећени да пребродимо овај изазован сушан период, али и велике врућине", оценила је министарка.

Са друге стране, ситуација на хидроелектранама на Дрини је нешто боља – дотоци су испод просека, али изнад биолошког минимума.

Ђедовић Хандановић је нагласила колико је било важно што је завршена рехабилитација реверзибилне хидроелектране Бајина Башта на пролеће ове године, што омогућава пумпање воде у тренуцима када су цене ниске, односно у сунчаним часовима, а коришћење произведене енергије у јутарњим и вечерњим сатима када је потрошња највећа.

Акумулације су, како је рекла, на седамдесет и пет посто, што је задовољавајуће, а тако висок ниво ће се задржати за непредвиђене ситуације.

Неопходно хлађење Термоелектране Костолац

Када је реч о Тенту, вода за хлађење из Саве није проблем и не угрожава производњу

Ситуација у термоелектрани Костолац је стабилна, али је, како је објаснила министарка, неопходна одређена висина Дунава да би се термоелектране хладиле на

задовољавајућем нивоу, па су снаге одређених блокова морале да се спусте за трећину у претходном периоду.

Када је реч о Тенту, вода за хлађење из Саве није проблем и не угрожава производњу. Изазов представља квалитет угља, који није задовољавајући, што утиче на количину произведене електричне енергије, али се то превазилази увозом угља веће калоријске вредности.

"Угља на депонијама има довољно и оне се пуне сваким даном, милион и осамсто двадесет хиљада тона у овом моменту, циљ је да пређу и два милиона тона пре почетка зимске сезоне, да би управо имали додатну сигурност за периоде који су изазовни", навела је министарка.

Апел на рационалну потрошњу

Ђедовић Хандановић је указала да је ситуација у региону веома изазовна управо због неопходне висине водостаја Дунава за хлађење нуклеарних електрана.

Према њеним речима, нуклеарна електрана Пакш у Мађарској је већ смањена на педесет посто производње и вероватно ће морати да буде искључена, у Румунији један реактор не ради, а други ради са смањеном снагом, док ће у Бугарској, уколико се оваква ситуација настави, вероватно морати да искључе бар две јединице.

"То све ствара притисак, пре свега на доступну количину електричне енергије, а онда и на цене електричне енергије", објаснила је министарка.

Тропски талас је у Србији довео и до велике потрошње, која достиже 100 до 105 гигават-сати дневно, док се зими троши око 110 или 115 гигават-сати у моментима најхладније зиме и највеће потрошње.

"Апелујем на грађане да се рационално понашају, да рационално користе електричну енергију и да једноставно сви покушамо да допринесемо да превазиђемо овај сушни тропски период што је лакше могуће", поручила је Ђедовић Хандановић.

Додала је да је најбитније набавити енергију, односно додатне количине угља и мазута, али и недостајуће количине електричне енергије, унапред и по предвидивим ценама.

О НИС-у и рафинерији у Панчеву

Министарка се осврнула и на ситуацију са НИС-ом, оценивши да је реч о тешком питању које је донело велике муке и главобоље у претходних осамнаест месеци.

Ослањамо се великом мером за задовољење потрошње и потражње управо из рафинерије у Панчеву

Додатно продужење лиценце од месец дана јесте олакшавајућа околност, јер ће НИС моћи да купи додатни танкер сирове нафте и допреми барем сто четрдесет хиљада тона сирове нафте до рафинерије у Панчеву током августа, што омогућава да рафинерија ради у просеку једанаест хиљада тона дневно, односно триста тридесет хиљада тона месечно.

"Ослањамо се великом мером за задовољење потрошње и потражње управо из рафинерије у Панчеву, јер је увоз такође отежан због ниског водостаја Дунава", навела је министарка, додајући да барже не могу да прођу уобичајеним темпом и капацитетом, па је и увоз нафтних деривата смањен.

Дугорочно решење, међутим, остаје изазов и зависи од завршетка преговора између руских власника НИС-а и мађарског Мола. Ђедовић Хандановић је подсетила да је председник Вучић најавио разговоре са председником Путином и мађарским премијером.

"Ми желимо и урадили смо све, пре свега да заштитимо наше интересе и да омогућимо да до договора дође. Да ли ће до њега доћи, остаје да видимо. За нас је једино прихватљиво одрживо и дугорочно решење", истакла је министарка.

Резерве нафтних деривата на високом нивоу

Иако је увоз одређене количине нафтних деривата, око четрнаест хиљада тона, отежан, па се користе железнички вагони и композиције, министарка каже да су залихе добре и да су резерве на високом нивоу.

"Када причамо о дизелу, то је неких петсто шездесет и пет хиљада тона, што је довољно за преко деведесет дана просечне летње потрошње, бензина око сто двадесет осам хиљада тона, такође близу деведесет дана просечне потрошње, керозина преко четрдесет хиљада тона, што је негде довољно за око два месеца", навела је Ћедовић Хандановић.

Ради заштите грађана од наглог скока цена, још приликом конфликта на Блиском истоку уведене мере попут смањења акциза

Захваљујући високом нивоу резерви, како је подсетила, прошле године је превазиђен изазован период када готово сто дана није било дотока сирове нафте, а снабдевање је остало стабилно.

Министарка је навела да су, ради заштите грађана од наглог скока цена, још приликом конфликта на Блиском истоку уведене мере попут смањења акциза од двадесет посто, ограничења цена и забране извоза деривата. Прошле недеље је, због смањеног увоза, одређена количина деривата пуштена из оперативних резерви компанија, како би државне стратешке резерве остале сачуване.

"Само наше државне резерве, ја када сам дошла на чело министарства, биле су око двадесет седам, двадесет осам дана просечне потрошње. Данас су педесет осам дана",

истакла је министарка, наводећи да настављају да раде на завршетку нових складишта у државној својини.

Подсетила је и да је нафта и даље око деведесет долара по барелу, да је Русија забранила извоз нафтних деривата из своје земље, као и да је Турска купила милион тона дизела на Медитерану, што све ствара притисак на доступност производа и на цене.

На крају разговора, министарка се захвалила грађанима и свим запосленима у рударском сектору који по великим врћинама раде и производе угаљ, наводећи да је производња у јулу била изнад плана и у Колубари и у Костолцу.

"Ми ћемо омогућити да рударска нова опрема стигне што брже до копова и један багер ће ући у производњу, већ се очекује следеће недеље, тако да сви запослени у енергетском сектору апсолутно захтевамо да опрезност буде на највишем могућем нивоу", закључила је Ђедовић Хандановић.

(РТС)